

ఎ దీన్నన్న వ్యవధి

శ్రద్ధడ సంపత్తి, పరిషుక్తు, సామ్యతి భూండాం,
బేంగళారు-దల.

N14
3294

Digitized by ROJA MUTHIAH RESEARCH LIBRARY

Digitized by ROJA MUTHIAH RESEARCH LIBRARY

ಸಂಪುಟ II.

ಭಾರತೀಯಲಾಸ ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ ನಂ ೪.

ಕ್ಷಾತ್ರಾರ್ಥಿ ಮಾನ್ಯಲ್ಕು ವಿಶೇಷ

ವಿನ್ಯಾಸ ಭಂಡಾರ ೧೯೫

ಅಂತಃ ೩೨೭೪... ಮಗ ಸಂಖ್ಯೆ ೬೬

ತಾರೀಖು

ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ
ಚರ್ಚೆ

— ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥಿ ಪರಿಸರ್ತು, ಸರ್ವಸ್ವತಿಭಂಡಾರ
ಕಣ್ಣಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಸರ್ತು, ಸರ್ವಸ್ವತಿಭಂಡಾರ
ಬೆಂಗಳೂರು-೧೪.

ಉದಿತ, ಕೆ. ರಾಜಗೋಪಾಲ ಚಕ್ರವರ್ತಿ, ಸರಾಳವಿಸಾರ, ಮೈಸೂರು.

1914

ಮೈಸೂರು.

“ಭುವನೇಶ್ವರೀ” ಮುದ್ರಾಲಯ

ಅಂತಃ ಅಂತಃ

Price 4 annas.

Digitized by ROJA MUTHIAH RESEARCH LIBRARY

ಶ್ರೀ ದಾಖಿ ವ್ಯಾಧಿ

ಉತ್ತರ ಹಿಂದೂಸೂನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬ್ರಾತರಾದ
(ಶ್ರೀ ಅಮೂಲ್ಯಚರಣವಿದಾಂಭೂಪಣರ ಅಭಿಭಾವಣ).

ಪ್ರಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯಸಭೆಯ ಪ್ರಥಮ ವಾರ್ಷಿಕ ಮಹಾತ್ಮನ ಶ್ರೀ ನಾವೇಶ್ವರರೂ “ದೇಶಭಾಷೆ” ಯಂಬ ಜನಸೀಯ ವಂದಿರದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ರಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುವೆವು. ಈ ದಿನವು ನಮ್ಮುಗಳಿಗೆ ಮಹಾ ಕೋಡುನ ದಿನಸಾಗಿರುವುದು. ಇಂತಹ ಆನಂದಕಾಲದಲ್ಲಿ ನ್ನೂ ಒಂದು ಪದಾರ್ಥವನ್ನಾಗಿ ಗಣನೆಮಾಡಿ ಆನಂದಾನುಭವ ಸೂಗಿ ವಾಡಿದ್ದ ಕಾಂಗಿ ನನ್ನಸಂತೋಷವು ವಾಚಕಮಗೋಳಿಕರ ಎಂದು.

ಪಾರಾಮರ್ಶಾಗಿಯೂ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಾಧನಕಳಾಗಿಯೂ ಸಕಲಾ ಸಂದರ್ಭದಾಗಿಯೂ ಇರುವ ದೇಶಭಾಷೆಯಂಬ ಜನಸೀಯ ಪಾದಾರ್ಥ ದ ದಲ್ಲಿ ಕೋಟಿಕೋಟಿ ವಂದನೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಸಭಾಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅರಂಭಿಸುವುದು ಯಾಕ್ರಾಂತಿಕಾಗಿರುವುದು. ಇಂತಹ ಸಭೆಗಳ ನಿವಾರಣವು ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಹೇರಳವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು. ವೊದಲು 1873 ನೇ ಕೃಸ್ತವರ್ಮ ಪಾರೀಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ “ಇಂಟಿನೇಷನಲ್” ಬಿರಿಯಂ ಟಿಲ್ ಕಾಂಗಸ್” ಎಂಬ ಅಭಿಂಧನದಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಸಭೆಯು ನಡೆಯಿತು. ನುತ್ತು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಲಂಡನ್, ಸೆಂಟ್ ಫ್ರೆಡರಿಕ್ಸ್ ಬಾಗ್, ಹೈದರಾಬಾದ್, ಬೊರಿಲ್, ಲಿಂಡನ್ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶಭಾವಾ ವಿವರಗಳಲ್ಲಿ ದಿನೆದಿನೆ ಕಾಲದೇಶಾನುಗುಣವಾಗಿ ಪರಾಷುಗಳು ಸನ್ವೋತ್ಸುವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುವು.

PUBLISHED BY A. KRISHNA DEEKSHIT,
BHARATIVILAS OFFICE, MYSORE.

A - 3294.

T N14

Digitized by ROJA MUNDHRA RESEARCH LIBRARY

ಕಾಜೇಜಿಗೆ ನಮ್ಮ ಬಂಗಾಳದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ದೇಶಭಾವಾಪಾಠಿನ್ನಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಭೆಗಳು ಪ್ರಾರ್ಥಣೆವಿಸುತ್ತಿರುವುವು.* ಭಾವಾಭಿನೃದಿಗಾಗಿ ಇಂತಹಸಭೆಗಳು ನಡೆದಲ್ಲಿ ದೇಶಭಾಷ್ಯದಿಂದಿಲ್ಲ ಯೂ ದೇಶೋಪಕಾರವೂ ಆಗುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹನೂ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಉತ್ತಮವಾದ ಸಾಮಿತ್ಯ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವು ದೊರೆತಂತಾಗುವುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಜ್ಞಾನ, ನೀತಿ, ವಿದ್ಯೆ, ನಡತ ಮುಂತಾದುವ್ಯಾಗಳಿಂದ ಸಮಾಜವು ಉನ್ನತಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುವುದಲ್ಲದೆ ಮುಂದೆ ಭಾಬಕ ಭಾಲಿಕೆಯರು ದೇಶರಿತವ್ಯತದಲ್ಲಿ ದೀಕ್ಷಿತರಾಗುವರು.

“ಕಿಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸಭೆಗಳು ಇವತ್ಯಕವಲ್ಲವೇ” ಎಂಬು ಪ್ರಪನ್ನ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. ಜ್ಞಾನವು ಆಯಾಯ ವೈಕ್ಯಾತ್ಮಕವಿಲ್ಲದ ಗೋಡೆಯಿಂದ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಲ್ಪಿಟ್ಟ ಹರಿಯದೆ ಬಂದೇಕರುವ ನೀರಿನಂತೆ ಮತಿನವಾಗಿಯೂ ದುವ್ಯವಾಗಿಯೂ ಆಗುವುದು. ಮೆಂಬ ಮಹಾನಾದಿಯು ಪ್ರತಿಜಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರವರ್ತಿಸದೆ ಯಾವ ಉಪಕಾರವೂ ಉಂಟಾಗಲಾರದು. ಆದುದರಿಂದ ಲೂಕ್ಕೆಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ಕೆಲಸವು ಬುಬ್ಬನಿಂದಲಾಗಲಿ ಒಂದ ಸಮಾಜದಿಂದಲಾಗಲಿ—ಸ್ಥಾಧಿವಾಗಲಾರದು. ಸಂಘತಕ್ಕಿಲ್ಲಿಂದಲೇ ಆಗತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕವಿಸಾರ್ಥಿಭಾವರು (ರವೀಂದ್ರನಾಥಾಕಾರ್ಯ ಎಂಬವರು) — “ಕಾರ್ಯಸಾಧನದಲ್ಲಿ ಬಬ್ಬೊಬ್ಬನ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸಂಘದ ಪ್ರಯತ್ನವು ತಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಫಲವನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಎಲ್ಲರಿಂದಿರು ಬಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದೋಂದು ವಿಧಕಕ್ಕಿಲ್ಲಿಯು ಇದ್ದೇಇರುವುದು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲರಿಂದಿರು ಬಂದಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ವ್ಯಾಪ್ತಾಪದಿಂದ ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಯು ಅವ-

* ಬಂಗಾಳ ದೇಶದವರು ದೇಶಭಾವಯನಿಷಯ ಸರ್ವಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಆಗ್ನೇಯರಿಗೆ ವರದನೆಯವರಾಗಿ ಪ್ರಾಗಿಸೆಂಬುದುತ್ತಿರುವರು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಹಿಂದೂಸಾಸ್, ಅಂದ್ರ, ದ್ರಾವಿಡ, ಮುಂತಾದ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜನಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜುಗಳಿರುವರು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸ್ತ್ರಿರು ದೇಶದವರು ಮಾತ್ರ ಇನ್ನೂ ಗಾಢಸದ್ರೇಷ್ಯಲ್ಲಿರುವರು. ಇದು ಮಾತ್ರ ಬಹಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಯವಾದು.

ಕ್ಯಾಕಾಗಿ ಕ್ಯುಗೂಡೆವುದು. ಈ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಸಭೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿರುವುದು. ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾವಂತರೂ ಬಂದಾಗಿ ಸೇರಿ ಭಾವಾಭಿನೃದಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣವಣದಿಂದ ಕೆಲಸವಾಡಿದರೆ ಸಾಮಿತ್ಯಗ್ರಂಥಗಳು ಸರ್ವೋನ್ನತನ್ನಿಂತೆ ತಿಗೆ ಬರುವುದ್ದು” ಎಂದು ಹೇಳಿರುವರು. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸಭೆಗಳು ಉತ್ತಮನ್ನಾಗಿ ಉಂಟಾದರೂ ಇನೆರೂ ತಿಂಗಳನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಶಿಶುಗಳಿಂತೆ ನಿರ್ವಾಮಗಳಾಗುವುದೇನೋ ನಿಜ. ಆದರೆ ಅದು ಸಮಾಜದೋಪವನ್ನಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಇನ್ನಂದರೆ, ಈ ಮತ್ತುವಿಲ್ಲದಿರೋಣ, ದ್ವೀಪ, ಅಸೂಯೆ, ಸೋವಾರಿತನ, ಭಾವಾಪಿ ಮಾನರಾಹಿತ್ಯ, ಅನುತ್ಪಾದ, ಇವೇ ಮುಂತಾದ ದೋಪಗಳಿಂದ ದೂಡಿತರಾದ ಕೆಲವು ಕ್ಷುದ್ರಜನಗಳ ದೂರಾತ್ಮ್ಯದಿಂದಲೇ ಅಂತಹ ಅನಾಯತಗಳು ಸಂಭವಿಸಬಹುದು. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಿರಜಿತ ದಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವು ಸಿರವಾಗಿ ನಿಂತು ವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವುದು.

ಪ್ರಕೃತ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡಿಸಿದಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಮಾಹತ್ಮಾದ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಸಫಲವಾಗುವುವು? ನಿದ್ರಾಪ್ರವಾದ ಸಾಮಿತ್ಯ ಪ್ರಚಾರವೂ, ಜ್ಞಾನಪ್ರಚಾರವೂ, ಸೋದರಭಾವವೂ, ಪ್ರೀತಿಯೂ, ಜಾತಿ ಮತ ಕುಲಾಜಾರಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯೂ, ಸಮ್ಮಾನ ಭರತಿಂದ ದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುವುವು. ಅಂದರೆ—

ಇ. ಪ್ರತಿ ಬಂದು “ಗಾರುಮಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭಾವಾಭಿನೃದಿಯನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಂದೋಂದು ಸಭೆಯು ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು. ಆ ಸಭೆಗಳಿಗೂ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಾಮಿತ್ಯ ಸಭೆಗಳಿಗೂ ಸಂಖಂಧವಿರಬೇಕು ಅವುಗಳಿಗೂ ದೇಶಾಂತರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಭೆಗಳಿಗೂ ಸಂಪರ್ಕವಿರಬೇಕಾಗಾದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಇವುಗಳು ಸಿದ್ಧಿಸುವುವು.”

ಇ. ಆಯಾಯ ದೇಶದ ಆಯಾಯ ಭಾವೇಯ ಸ್ವರ್ಪಸರ್ವತ್ರ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂದೇ ರೂಪವಾಗಿ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡತ ಅವಕ್ಷೇತ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಲೂ ಸಾಧಿಸತಕ

೫. ಭಾವಾವಿಷಯಕವಾದ ಪ್ರಜೀನ ಇತಿಹಾಸಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುತ್ತಾವಜೀಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಆಯಾ ದೇಶದ ಗಾಧೀಗಳು, ವೃತ್ತ, ಕಾವ್ಯ, ಗಾನ, ಕವಿಚರಿತ, ಭಾವಾವಿಷಯಕ, ಪುರಾತನ ದೇವಾಲಯಗಳ ಇತಿಹಾಸ, ತಾಸನಗಳು, ಪ್ರಸಿದ್ಧಜನಗಳೇವನ ವೃತ್ತಾಂತ, ಇವೇ ಮುಂತಾದ ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರಗಳಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು.

೬. ಭಿನ್ನಭಿನ್ನ ಭಾವಿಗಳಿಂದ ಸ್ಪೃಭಾವೇಗ್ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸಬೇಕು. ಅದರ ಮೂಲಕ ದೇಶಭಾವೀಯನ್ನು ವೈದಿಕದಿಸಬೇಕು.

೭. ದೇಶಭಾವೀಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯತಕ್ಕ ಗ್ರಂಥವು, ಭಾವಾಸೌಂದರ್ಯವನ್ನೂ ದೇಶಿಯ ಭಾವೇಗೆ ಅಭ್ಯಾಸದಯವನ್ನೂ ಕೊಡತಕ್ಕ ದಾಗಿರಬೇಕು. ಅಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರುವ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೇ ಸಾಮಾಜಿಕರು ಪ್ರಕಾಶದಿಸಬೇಕು.

೮. ಅಭಿಜ್ಞಾನಾಗಿಯೂ, ರಾಗದ್ವೀಪಗಳಿಂದ ಬಿಡ್ಲಪಟ್ಟವರಾಗಿಯೂ ಸಮರ್ಪಿತಗಳಾಗಿಯೂ ಇರುವವರನ್ನೇ ಲೇಖಕರನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು.

೯. ಕೆಲವು ಪೂರ್ಣಾಧಿಕ (ಸಂಕೇತ) ಕಬ್ಬಿಗಳನ್ನು ಆಯಾಯ ಭಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲದೇಶ ಭಾವಾನುಗುಣವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಕ್ಷೇಪ.

೧೦. ಗ್ರಂಥಕರ್ತರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

೧೧. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಭೆಸೇರಿ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ವಿಜಾರ ಮಾಡಿ ವರ್ಷಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಜಾರ ಪಡಿಸಬೇಕು.

೧೨. ಆಯಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶಭಾವಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಭೆಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಕರೂ, ಮತ್ತು ಪಂಡಿತರೂ, ಆಯಾ ಶರ್ದ ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದೇಂದು ವರ್ಷ ಬಂದೇಂದು ಕಡೆ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಣಾರ್ಥಸಾನ್ನಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಮಂತ್ರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಭೆಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಭಾವಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಸಬೇಕು. ಅವುಗಳಾಗಿ ತಕ್ಕ ಏಷಾಂದುಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು.

ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೌರ್ಣಾಧಿಯ ಸಾಮಿತ್ಯಗ್ರಂಥಗಳು ಬಹಳ ಉನ್ನತ ಸಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದವು. ಅದರ ಮೂಡಾತ್ಮಕವು ಪ್ರಾಯಃ ಪವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದೇಶಗೆ ಸಾಮಿರ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕ್ರಿಸ್ತ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆಕೂಡ ಕರಾರಪೂರ್ವವಾಗಿ ಪರಿಣಿಸುತ್ತಿದ್ದು.

ಒಂದು ದಿನಸದಲ್ಲಿಯೇ ಎಂದಿಗೂ ಭಾವಾಸ್ತಪಿಯ ಪ್ರಪ್ರಾಲಾಗ ಲಾರದು. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಲೇ ಒಂದು ಭಾವೀಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಯವನ್ನು ದಾಗಿ ವಿಕಾಸನನ್ನು ಹೊಂದುವುದು. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಲೇ ಮತ, ಭಾವ, ರಸ, ಚಾತುರ್ಯ, ಮುಂತಾದುವುಗಳು ಭಾವೀಯೇ ಪ್ರತಿ ಅಕ್ಷರದಲ್ಲಿಯೂ ತುಂಬಿತುಳುತ್ತಿವು. ಅಂತಹ ಸಿತಿಗೆ ಒಂದನಂತರ ಆ ಭಾವೇಗೆ ಯಾವ ಬಾಧೀಯೂ ಬರಲಾರದು. ಈಗಲೂ ಪೌರ್ಣಾಧಿಯ ಸೌಂದರ್ಯವು ಉಜ್ಜ್ವಲಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಅಂತಹ ಭಾವೀಯನ್ನು ಪರಿಕೀಲನವಾಡಿ ಬಬ್ಲ ಮಹನೀಯರು—

(1) “ಆಯಾ ಜೊತಿಯೆ ಸಾಮಿತ್ಯಗ್ರಂಥಗಳು ಆಯಾ ಜೊತಿಯ ಧರ್ಮಗಳ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ತೇಲುತ್ತಿರಬೇಕು. ಉತ್ತಮ ಮಂದಿರದವರನ್ನು ಮೇಲದಲುಮಾಡಿ ಕೊನೆಯ ಮಂದಿರದವರವರೆಗೂ ಸರ್ವರೂ ಆತ್ಮಾವಳಿಂಬಿಗಳಾಗುವಂತೆ ವ್ಯಾಪರಿಸಬೇಕು.

(2) ಸಾಮಿತ್ಯ ಗ್ರಂಥಗಳು—ಆಯಾ ಜೊತಿಯ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಇವುಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಇತರವಾರ್ಥಧರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ವಿಧ ಪ್ರಪ್ರಾಲಂಕಿನ ಕಟ್ಟಿದ ಮಾಲಿಕೆಯಂತ ಕಣ್ಣೊಳಿಸುವುದು.

(3) ಆಯಾ ಜೊತಿಯ ಸಾಮಿತ್ಯಗ್ರಂಥಗಳು ಆಯಾ ಜೊತಿಯ ಸಮಾಜಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಗಾಗಿಯೇ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಆಯಾ ಭಾವೀಯು ಭಾವಾ ನಿಯಮವನ್ನು ಲಂಬಿಸಿಕೂಡುತ್ತಿದ್ದು” ಎಂದು ಹೇಳಿರುವರು.

ಸರ್ವಭಾವಾ ಸಮಾಂದ ಇಂತಹ ಸಲಹೆಗಳು ಸರ್ವರಿಗೂ ಗೂರ್ಜೀಗಳಾಗಿರುವುವು. ಸಾಮಿತ್ಯಗ್ರಂಥಗಳು ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಾಪಿಸದೇ ಹೊಂದರೆ ಸಾಮಿರ್ಯಾಗಿ ಸೀಲಿಲಾರವು. ಹೇಗಂದರೆ—ಒಂಗಳಾಗ್ರಂಥಗಳು ಸರ್ವೋಽನ್ನತ ಸಿತಿಗೇ ಬರಲೂ ಇದೇ ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದು.

ಆ ಭಾವೇಯಲ್ಲಿ ಭಾವವೂ ರಸವೂ ಸ್ವಪ್ನವಾಗಿರುವುದು. ನಿಮ್ಮಲವಾದ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವೂ ಕಾಣಬಂತೆ ಗ್ರಂಥಕರ್ತನ ಭಾವವು ಸಾಹಿತ್ಯ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲಿಸಬೇಕು, ಪ್ರಾಜೀನ ಕವಿಗಳ ಗ್ರಂಥಗಳು ಹಾಗೇಯೇ ಇರುವುದು. ಪಾಠಕರು ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಓದುತ್ತೀದುತ್ತ ಬಾಹ್ಯವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮರಿತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಲೀನಮನಸ್ಸು ರಾಗಬೇಕು. ಕೇವಲ ಪಂಡಿತರಂಜನಾರ್ಥವಾಗಿಯೇ ಬರೆಯಲ್ಪಡುವ ಗ್ರಂಥಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಲೋಕೋಪಕಾರಕಗಳಾಗಿ ಆಗಲಾರವು. ರಸ ಭಾವಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಭಾವಾ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ತುಂಬಿ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಸೋಬಾಗನ್ನು ಪಡೆದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪಂಡಿತಪಾಮೀರರಾದ ಸರ್ವರಿಗೂ ಆತ್ಮವಲಂಬನೆಗೆ ಸಾಧಕಗಳಾಗಿ ಆಗುವಂತೆಯೇ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆಯ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ ಕೋಚನೀಯವಾದುದು. ಈಗಣ ಕೆಲವು ವಿದ್ವಾನವಂತರು ಪಾಶಾತ್ಯ ಗ್ರಂಥಗಳ ವ್ಯಾಸಂಗ ಒಲಡಿಂದ ಪಾಶಾತ್ಯ ಭಾವೇಯಭಾವ ಪ್ರತಾಳಿಯನ್ನೇ ನಮ್ಮ ದೇಶಭಾವೇಯಲ್ಲಿಯೂ ತುಂಬಲು ಕ್ರಮವಡುತ್ತಿರುವುದು. ಆದರೆ ಆರೀತಿಯಾದ ಲೇಖನಗಳು ನಮ್ಮ ಆರ್ಯಸಮಾಜಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಸರಿಹೋಗಲಾರವು. ಏತಕಂದರೆ?

ಪಾಶಾತ್ಯ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಮಾಜ ಧರ್ಮವು ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿರುವುದು. ಅವರ ಒಂದು ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ—“ಭಾಕರನು ತನ್ನ ಯಜನಾನನ ಪತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಅನುರಕ ನಾಗಿದನು.” ಎಂಬ ವಿಷಯವು ನಿಸ್ಪಂಕೋಚ ದಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು. ಇದು ಅವರಿಗೆ ಸರೆಜವಾಗಿರಬಹುದು. ಭರತಿಂಡದಲ್ಲಿರುವ ಹಿಂದೂ ಸೇವಕರಿಗಾದರೇ ಒಂದಳ ಪಾಠಕರವಾದ ಕೆಲಸವಾಗಿ ಕಾಣುವುದು. ಅವರು ತನ್ನ ಯಜವಾನನ ಮಡದಿಯನ್ನು ತಾಪಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಭಾವಿಸುವುದು. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಮರ್ಮಾದೆಯನ್ನೂ ಕೊಡುವುದು. ನಮತ್ತ ಅಂತಹ ದುರಾಭಾರ ವಿಷಯಕವಾದ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಮಾಡಿ ಪಾಠಕಪ್ರದರ್ಶನ ತಿಳಿದುವುದು. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ಅಸಂಗತ್ಯಗಳ ರುವುವು. ಆದಕಾರಣ ಅವು ನಮಗೆ ಅನುಗುಣಗಳಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆಯೂ

ದ್ವೀಪಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ರುವ ಪ್ರಜೀಗಳ ಸ್ವತಂತ್ರವು ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿಯೂ ಪಿಕ್ಕಾರದು. ಅವರು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲ ದಿದ್ದರೆ ರಾಜನನ್ನೂ ಕೂಡ ಬಾಳಿಯ ಕಂಬದಂತೆ ಕತ್ತರಿಸಿದಾಕಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಮತ್ತೊಂಬ್ಬನ್ನೂ ನಿಡ್ಡಾಸನದಲ್ಲಿರಿಸಲೂ ಕರ್ತಾಗಿರುವುದು. ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಅಂತಹ ಭಾವವು ಮಹಾಪಾಠಕಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗಿರುವುದು. ಇವರು ವಿನೀತರು, ಪಾಪ ಭೀತರು. ರಾಜನನ್ನೂ ದೇವತೆಯಂತಲೂ ಸರ್ವವಿಧಬಂಧವೆಂತಲೂ ಭಾವಿಸುವುದು. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಇಂತಹ ಭಾವಗಳು ಹೇಗೆ ಸರಿಯಾದಾವು? ಯಾರೋಧಿಸಿನವರಿಗೆ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಮ್ಯಭೋವವೇ ಇರುವುದು. ಆದಕಾರಣ ಅವರು ಸ್ವತಂತ್ರರು. ತದನುಗುಣವಾಗಿ ಅವರ ಗ್ರಂಥಗಳಿರುವುವು. ಅದರಂತೆ ರಸಭಾವಗಳನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಗ್ರಂಥಗಳೂ ನಾವೂ ಹೇಗೆ ಆಗಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ನಾಜಕರೇ ಉಹಿಸಬಲ್ಲರು. ಆದುದರಿಂದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪಾರ್ಶ್ವ ಉಪರೇತವನ್ನೇ ಪುನಃ ಪುನಃ ಹೇಳಿಸುವು.

ಭಾವೇಯು ಕೇವಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಗ್ರಂಥಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಉಪಾದಾನ ಕಾರಣವಾಗಿಲ್ಲ. ಸಮಾಂತರದಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಾಜ ಧರ್ಮಗಳಿಂದ ಅಂಕಿತವಾಗಿರುವುದು.

ಭಾವೇಯು ಸಮಾಜ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಅಭಿನ್ಯಂಜಕವಾದುದು. ಅಂತಹ ಅಭಿವೃತ್ಯಕೆಯು ತುಕದ ಮಂಜುಳಧ್ವನಿಯಂತೆ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಅಲ್ಲಿಯೇಲಯಿಸಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಇನಂದರೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮಹಿಸೂನಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ ಜೆರಕಾಲವಾದರೂ ಸವನವನಾಗಿಯೇ ಇರುವುದು. ಭಾವೇಯು ಸಾಹಿತ್ಯಸ್ಪಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಅಂತಹ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಆಶಯದಿಂದಲೇ ಅತ್ಯರಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದು. ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಭಾವೇಯಿರುವುದು. ಅಂತಹ ಭಾವೇಯಿಂದ ಜನಿಸುವ ಸಾಹಿತ್ಯವೇ ಶಾಸ್ತ್ರತವಾಗಿರುವುದು. ಅದರಿಂದಲೇ ಮನುಷ್ಯನು ಮನುಷ್ಯನಾಗಿರುವುನು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪಶುವಿಗೂ ಇವನಿಗೂ ವೃತ್ತಾಸವಿರಲಾರದು. ಪಶುವಿಗೆ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟ ಯವಾದ ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣವೇ ಅವುಗಳ ಅತ್ಯೂನ್ನತಿಗೆ ಉತ್ತಮಿಯಾ ಇಲ್ಲ. ವಿಕಾಸವುಇಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನಿಗಾದರೇ ಜ್ಞಾನವಿರುವುದು. ಅಷ್ಟ ಯವಾದ ಬುದ್ಧಿ

ಇರುವುದು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿದ್ದರೂ ವ್ಯಾಪಾರದಿಂದ ದೇಹಕ್ಕೆ ಯಾಗಿರುವುನು. ಮನುಷ್ಯನು ಉನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಧರ್ಮವೂ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಲೇ ಬೇಕು. ತದನು ಗುಣಗಳಾಗಿಯೇ ಸಾಹಿತ್ಯಗ್ರಂಥಗಳೂ ಇರಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಮನುಷ್ಯರು ಆದ ಕರ್ಮವಾಗಿಯೂ ದೇಹಕ್ಕೆ ಗುರುತಾಗಿಯೂ ಇರುವುದು.

ಈ ವಿಪಯಕವಾಗಿ ಒಹ್ಚ ಕಾಲಕ್ಕೆಂತಲೂ ಹೊದಲೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ಧರಂಥರಾದ ಅಳ್ಳಾಯ ಚಂದ್ರ ಸಕಾರ್ತ್ರ ಎಂಬುವವರು :—

“ಹಿಂದುಗಳೂ ಯವನರ ಅತ್ಯಧಿಕವಾದ ಉಪರ್ವವಗಳಿಂದ ಜಿತ್ತರ ಹಿಂಸಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದಾಗೂ, ಈಗಲೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಮಾಜಧರ್ಮಗಳೂಡನೆ ಜೀವಿಸಿರುವರು. ಅಪ್ರೋಂದು ಯವನರ ರಾಕ್ಷಸವ್ಯಾಪಾರಗಳೇ ಸಿಕ್ಕಬಿಡ್ಡದರೂ ಸಾಯಿಲಿಲ್ಲ. ಸಾಯಿದೇ ಹೋದುದು ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ. ಇದೇ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸುಂದರರಾಗಿಯೂ ಸುಶ್ರೀಕರಾಗಿಯೂ ದೃಢಗಾತ್ರರಾಗಿಯೂ ದೀಪ್ಯಾಜೀವಿಗಳಾಗಿಯೂ ಬಲಿಪ್ರಾರಾಗಿಯೂ ಸಂತುಪ್ಯಜಿತರಾಗಿಯೂ ಧನವಂತರಾಗಿಯೂ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿಯೂ ಕುಲಿನರಾಗಿಯೂ ಅಜಲಪ್ರಾಯರಾಗಿಯೂ ನಿಂತಿರುವರು. ಇವು ಕ್ಷಮೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾವದೆಂದರೆ :—ಅವರು ಸರ್ವದಾ ಸ್ವಧರ್ಮಪರಾಯಣರಾಗಿಯೂ ಸದಾ ಭಾರವಿಪ್ರಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೇ ಕಾರಣ! ಎಂದು ಹೇಳಿರುವರು.

ವಿಹಾರಕಯರೆ! ಇದು ಸತ್ಯವಾದ ಮಾತ್ರ! ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಧರ್ಮವು ಹೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಜೂತಿಯನ್ನೂ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದೇ ಹಾಗೆಯೇ ಭಾವೆಯನ್ನೂ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದು. ಆದರೆ ಪೂರ್ವಿಕರಾದ ಮನಸೀಯರ ಸಾಹಿತ್ಯಗ್ರಂಥಗಳಿಂತ ಈಗಿನ ಸಾಹಿತ್ಯಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲ ವೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದರೂ, ಅವು ಅಷ್ಟ ತ್ರೈಪ್ರಕಾರಗಳಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾಲ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಅನಂದಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯಗಿಂದರೂ ಸಾಯಿಯಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಲಾರವು. ಸುಕುಮಾರಮತಿಗಳಾದ—ನವನಾಗರಿಕರಾದ ಯುವಕ ಯುವತಿಯರಿಗೆ ಹೋಸ ಕವಿತ್ಯಗಳು ಅನಂದದಾಯಕಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ನಮಗಾದರೋ ಎಲ್ಲವೂ ಪರಮ ಪರಿತಿಂಬಾದ ಭಗವಂತನ ವಿಪಯಕವಾಗಿಯೂ ಧರ್ಮಗಳಿಂಥವಾಗಿಯೂ ನೀತಿಗಳಿಂಥವಾಗಿಯೂ

ಇರುವ ಕವಿತ್ಯವೇ ರುಚಿಸುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನಂದರೆ—“ಸನಾತನಧರ್ಮವೆಂಬ ಮರವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಸುಕುಮಾರವಾದ ವಿದ್ಯಾಲತೆಯು ವೈದಿಕೀಯಂದಿದರೆ ಆದು ಕಲ್ಪಿತಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದು. ನಮತ್ತು ಯಾವ ಕವಿಯ ಮನೋಹರವಾದ ಮಧುವಾಯ ಕಲ್ಪನಾಜಿತವು ವಿಜಾಯಾರ್ಥಿಕಾರದಂತೆ ವಾಚಕರ ಕಣೆದಿರಾಗಿ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುವುದೇ ಅಂತಹ ಕಲ್ಪನೆಯು, ನಮ್ಮ ಹೃದಯ ನಿಹಾಕ್ಕಾಸನದಲ್ಲಿ ಜೀರಕಾಲವಿರಾಜಿಸುತ್ತಾ ಅಧಿಕಾರಮಾಡುವುದು.

ಕಣಜೀಜಿಗೆ ಕೆಲವು ನವನಾಗರಿಕರಿಗೆ—“ಸಾಹಿತ್ಯಗ್ರಂಥಗಳಗೂ ಧರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ.” ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಕಾಣುತ್ತವಿರುವುದು, ಕೆಲವು ಕಲ್ಪಿತವಿನೋದಕಾಳಿಗಳು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರಿಯಲಾರಂಭಿಸಿರುವುದು. ಅಪ್ರಗಳಿಂದ ಹೋದು ಸಂಬಂಧನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತಾವನ್ನರ್ಯೋಜನವೂ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಪ್ರಗಳಿನ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ತುಂಬುವುದಕ್ಕಾಗುವುದು. ಇದು ಕೇವಲ ಪಾಠಾತ್ಮಕ ಅನುಕರಣವಾತ್ಮವಲ್ಲವೇ? ಈಗಿನ ಲೇಖಕರು—ಪಾಠಕರಿಗೆ ಇದೇನು! ಇದೇನು! ಎಂದು ಕೇವಲ ಕುತ್ತಾಯಲ ಪುಂಟಾಗುವಂತೆ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಬರದುಬಿಟ್ಟರೆ ಅವು ಕ್ಷಮೆ ತಾತ್ವ ಧನ್ಯರೆಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುರು. ಅದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಬಂದಹಾಗೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ.

ಈ ವಿಪಯದಲ್ಲಿ ಪಾಠಾತ್ಮಕಮತರೀತಿಯಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಭಾಗವಾದೋಣಿ “ಅಟ್ಟ್ರ್” ಎಂದರೆ ವಿದ್ಯೇಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಟ್ಟ್ರ್ ಅಂದರೆ ಯಾವುದು? ಎಂಬುವುದನ್ನು “ವಾಟೇಸ್” ಅಟ್ಟ್ರ್ ಎಂಬ ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ “ಕಲೆಯು ಮನುಷ್ಯನ ಕಾರ್ಯಕರಿಯಾದ ಕಕ್ಷಯ ಫಲಸ್ವರೂಪಿಣಿಯಾಗಿರುವುದು. ಉದ್ದೇಶಪ್ರತಿರ್ಪತಿವಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಸಾಫ್ತ್-ಕರ್ತೆಯಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನ ಉನ್ನತಿಗಾಗಲಿ ಅವನತಿಗಾಗಲಿ ಇದು ಸಾಯಾಯ್ಯಕವಾಗಿರುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಇದು ಒಳ್ಳೆಯದೂ ಹೌದು. ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಹೌದು. ವಿದ್ಯಾವಂತನು ತನ್ನ ಭಾವನನ್ನು ಅನ್ವೇತ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವಂತೆ

ಪ್ರೇರಣವಾಡಿದರೆ ಆಗವನು ಕೃತಾಂತಾನಾಗುವನು. ಮತ್ತು ಅಂಗಜಲನೆ, ರೇಖೆ, ವಣ, ಕಮ್ಮಿ, ವಾಕ್ಯಸಮನ್ವಯ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತನು ಅನ್ವಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಭಾವವನ್ನು ಸಂಚರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬಲ್ಲನು. ಇಂತಹ ವಿದ್ಯಾವಂತನು ಸಮಾಖ್ಯಾವದಿಂದ ಕೇಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ವಿಶ್ವಸಂಸಾರವನ್ನು ತನ್ನಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು” ಎಂದು ಬರದಿರುತ್ತದೆ.

ಅಂದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅನ್ವೇತಿ, “ಭಾವಸಂಭರಣ, ಭಾವಸಂಕ್ರಾಣ ಶಕ್ತಿಗಳೇ ಕಲೆಯ ಲಕ್ಷಣವೆಂದು ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತು. ಇವೇ ಸಾಲದು. ಈ ವಿಪಯದಲ್ಲಿ “ಟಿಲೇಸ್ಟರ್” ಎಂಬುವವರು—“ಯಾವ ವಿಪಯವನ್ನಾಗಲೀ ವಿಚಾರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪರರಿಗೆ ತಿಳಿಸದಿದ್ದರೆ ಲೇಖನಿಯಿಂದ ಬಂದು ಗೆರೆಯನ್ನು ಗುರುತುಮಾಡಿ ಅಳ್ಳಿರವನ್ನು ತೋರಿಸುವಂತೆ ಕವಿತೆಯೆಂಬ ಬಂದು ಜಿತ್ತರದಲ್ಲಿ ಶಿಲ್ಪಿಯಂತೆ ತತ್ತ್ವಣ ಏನೋ ಬಂದು ಜಿತ್ತರಭಾವವನ್ನು ಬರದಂತಾಗುವುದಲ್ಲವೇ? ಹಾಗಾದರೆ ಮಾಡಾಗಾಯಿತು? ಆದುದರಿಂದ ಯಾವ ಭಾವವು ಮಾನವಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನಾಂತಿ ಸಾರಿರ ವರ್ಷಗಳೂದರೂ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸುದೋ ಅದೇ ಆಟ್ಟ (ಕಲೆ) ಎಂಬಧಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಡುವುದು” ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು. ಈ ವಿಪಯವನ್ನು ಕಲಾಸಮಾಲೋಚಕರೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿರುವುದು.

ಈ ವಿಪಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೆ ಅಭಿಪೂರ್ಯವು ಬೇರೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವಿದ್ಯೆಯು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಆದಕ್ಕದಂತೆ ಎಪ್ಪು ಉನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಬೇಕೋ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಮುಕ್ತ ಕಂಠರಾಗಿ ಹೇಳಿವೆನ್ನು. ಹಾಗಾದರೆನೋ ವಿದ್ಯೆಯು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನವಹೃದಯಗಳನ್ನೂ ಬಂದೇ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವುದು. ಅದರಿಂದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೂ ಉನ್ನತಿಯಂಟಾಗುವುದು.

ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯಾವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೂ ಕೇಳಿದರೂ ಧ್ಯಾನಮಾಡಿದರೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿಯೇ ಮನಸ್ಸುಲಯಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೋ ಅಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರುಪುದೇ ವಿದ್ಯೆಯು ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವುದು. ಮತ್ತು ಯಾವುದು ಜನಗಳನ್ನು ಇಕವತ್ತಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇವುದೋ ಅದೇ ಉತ್ತಮವಾದ ವಿದ್ಯೆಯಾಗಿ ಆಗುವುದು.

ವಾಳಕರೆ! ಪ್ರಕೃತ ಮಾನಿಕಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶದಿನಲ್ಲಿ ಟ್ರಿರುವ ಕಲ್ಪಿತ ಗ್ರಂಥಗಳ ವಿಪಯವನ್ನು ಬಹಳ ಸಂಕೋಚದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ತಮ್ಮೆದುರಾಗಿಡುವೆನ್ನು. ಅದರಿಂದಲೇ ಆಫೀನ ಜೀಲೆಯನ್ನು ತಾವೇ ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು. ಎಪ್ಪು ಕುತ್ತಿತಾಳಾರಗಳು? ಎಪ್ಪುಹೊಸಭಾವಗಳು? ಎಪ್ಪು ವಿಲಾಯತೀಯ ಪ್ರೀನುದ ಪೂತಿಗಂಧಗಳು? ಪ್ರಕಾಶದಿನಲ್ಲಿ ಟ್ರಿರುವುದು.

ಅನನ್ನ ಅನುವಾದಮಾಡಲೂ ಕೂಡ ನವುಗೆ ಜಾಗುಪ್ರೇರ್ಯಾಂಟಾಗುವುದು. ಅಂತಹ ಪ್ರಸ್ತರಕಗಳನ್ನು ನಮ್ಮೆ ಸಹೋದರಿಯರ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಬಹುದೆ? ಅಂತಹ ಕಲ್ಪಿತ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಬರಿಯುವ ಪಂಡಿತ ಶಿರೋ ವಣಿಗಳಿಗೆ—“ಬುದ್ಧಿಯೊಡನೆ ಲೇಖನಿಯನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿರಿ! ಬರಿ ಲೇಖನಿಯನ್ನೇ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಡಿರಿ!” ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಮತ್ತು ಬತ್ತಿಹೇಳಿವೆನ್ನು. ಪಾತ್ರಾತ್ಮಾನುಸರಣಾದಿಂದ ಬರದ ಬಂದು ಕಲ್ಪಿತಕಥೆಯು ಬಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಬರಿಯುವೆನ್ನು.

ಸುಭಾಲ—ಎಲ್ಲೆ! ಕಾಮಿನಿ! ಆಪಾಮಿನಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಮದ್ದವೇ ಇನ್ನೂ ಇರುವುದೇ?

ಕಾಮಿನಿ—ಇರುವುದು! ಬೇಕಾದಹಾಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದು.

ಸುಭಾಲ—ಆದರೆ ನನಗೀಗ ಶರೀರವು ಹೇಗೋ ಇರುವುದು, ಇಂತಹ ಸಮಯಕ್ಕದು ಬಹಳ ಬಳ್ಳಿಯದು. ಅದನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಬಾ! ತಂದು ನನ್ನ ಟೇಬಲಿನ ಮೇಲಿಡು. ನಿನ್ನ ಶೀಮೆಯಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಆಹಾರದ ಪ್ರ್ಯಾಕ್ಷನ್ ತಂದಿಡು. ಹೋಗು! ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ತಂದಿಡು. ತಡವಾಡಬೇಡ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾಗಳು ವಾಕಿಂಗ್ ಹೋಗಲು ಇಗೋ ಬರುವ ಹೊತ್ತಾಯಿತು. ಅಪರಾಲ್ಲಿ ನಾನು ಡ್ರಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಸಿದ್ಧಾಗಿರಬೇಕು.

ಕಾಮಿನಿ—ನಾನೇನೋ ತಂದಿಡುವೆನು. ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ ಆದರೆ ನೀನು ಹುಟ್ಟದ ಜಾತಿ ಯಾವುದು? ನಿನ್ನ ಕುಲವೆಂತಹದು? ನಿನ್ನೀರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆದಂಭಮಾಡಬಹುದೆ? ಯೋಗ್ಯರಾದವರು ಕೇಳಿದರೆ ಏನಂ

ದಾರು? ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಜಿಸು! ಇಮ್ಮೆ ಪಟ್ಟಿಕಾಗಿ ಹೋಗಬೇಡ. ಇದು ಹಿಂದೂ ನಾರೀಯರಿಗೆ ತಕ್ಕುದಲ್ಲ.

ಸುಭಾಂತರ—ಹೋಗು! ಹೋಗು! ಮಾತನಾಡಬೇಡ “ಅಂತರಾಸ್ಯಾಸ” ಅವರಿವರ ಮಾತೇನು ನನ್ನ ಆತ್ಮಸ್ವಂತಂತ್ರವು ನನಗಿ ಉವೆ? ಗಂಡಸರಿಗೆ ನಾವಾವಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವೆನ್ನು? ಅವರು ವೂಡಿದರೆ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ, ನಾವು ನೂಡಿದರೆ ನೂತ್ರಿ ಆಕ್ಷೇಪಣಿಯೋ? ಮನ ಸ್ವಾಸ್ಥಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಸರಿ? ಇಪ್ಪಕ್ಕೂ ನೀನಾರು? ನನಗೆ ಉಪದೇಶ ಕೊಡಲು ನೀನು ಯಜನವಾನಿಯಲ್ಲ. ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ತಂದಿದು.

ಇಂತಹ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ನಮ್ಮಾರ್ಥ ಮಹಿಳೆಯರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡು ಬಹುದೇ? ಇಂತಹ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಖಚಿದರೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಹೋಗೆ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದೀತು? ಈ ರೀತಿಬರಿಯಾನ್ವಯ ಯುಕ್ತವೆನಿಸುವುದೇ? ಇವುಗಳನ್ನು ದ್ವಾರ್ಪಣವಾಡಿದರೆ ಹೋಳಿದವರಿಗೆ ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ “ಗೋಡ್ರಗಳು” ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಹೋಗಾದರೂ ಇರಲಿ. ಯುಕ್ತ ಯುಕ್ತ ವಿವೇಚನಾಪರಾಗಿರುತ್ತವರಾದರೂ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ರಿಯುವುರು. ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಪಕ್ಕತ ಭಾವಾಸಂಭಂಧವಾಗಿ ಬಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳು ಹೋಳಿಕಾಗಿರುವುವು. ಪರಮಾರಾಧ್ಯಾಜ್ಞಾ, ಜೆರಂತನಾಜ್ಞಾ, ಜೆರಾಧತ್ಯಾಜ್ಞಾ, ಸಿತತತ್ತವಾಸಿನಿಯೂ ಆದ ದೇಶಭಾವಾಭಾರತಿಯ ಅಂಗಾಂಗಗಳೆಲ್ಲಾ ನವೀನ ಗ್ರಂಥಕಾರರ ಶಸ್ತ್ರಫೂತಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾವ ಸಹ್ಯದ ಯಾದ ಪ್ರಮಾಣಿಕರ ಕಣ್ಣಿಗಳಲ್ಲಿತಾನೆ ಅಶ್ವಧಾರೆಯು ಹರಿಯಲಾರದು. ಯಾವಾಗ ಪ್ರಣವೂ, ಕಸ್ತಜೆಕಿತ್ಯೂ ದೂರವಾಗುವುದೇ ಅದನ್ನು ನಾವರಿಯುವು. ಎಲ್ಲೆ ಜನಸಿ! ಇಂತಹ ದುರ್ಭಾಶಿಯೇ? ನವನಾಗ ರೀಕರ ನೂತನ ಜೆಕಿತ್ಯುಗಳಿಂದ ಕ್ಷತವಿಷ ತಳಂಗಳಾಗಿರುವು! ಅಯೋ! ಎಲ್ಲೆ ವಾಣಿ! ನಿನಗೆ ಎಣಿಸಲಂಸಾಧ್ಯವಾದ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ದ್ವಾರೂ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು! ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಬಬುನ ದ್ವಿಪ್ಯಾಯೂ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತೃದೋರ್ಹಿಗಳಲ್ಲವೇ? ಯಾರಿಗಾದರೂ ಕೌಶಿರ

ಪುಂಟೆ? ನಿನಾಂದಿಸಂತಾನಗಳು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ನಿನ್ನೀ ದುರ್ಭಾಶಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಕಣ್ಣಿರನ್ನು ಬಿಡಿದಿರಲಾರರು! ಹಾ! ಯಾವಾಗ ಯಾವ ಮಹನೀಯನ ಮಹಾಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ನಿನ್ನಂಗಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪೂರ್ವದಂತೆ ಪೂರ್ಣಸಾಂದರ್ಭವನ್ನು ಪಡೆದು ಪ್ರಪ್ರವಾಗಿ ಹೋಳಿಯುವುವು?

ಈಗಲೂ ನಿನ್ನ ಸಂತಾನಗಳಲ್ಲಿ ದಯಾಳುಗಳು ಎವೇಷ್ಟೇ ಜನವಿರುವುರು, ಅವರ ದ್ವಿಪ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕು, ನಾವೇನುಮಾಡೋಣ! ಪರದೇಶವಾಣಿಯಂತೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ತಳುಕು ಪಳುಕುಗಳಾವುವೂ ಇಲ್ಲ. ನೀನು ಶಂಕುಪ್ರಸಾದಕ್ಕಾಗಳು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಬರದು, ಹಳೇ ಕಂದಾಳಾರಗಳೇಗಿನ ನವನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಸರಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ನಿನ್ನ ಕಡೆ ಅವರ ದ್ವಿಪ್ಯಾಯಸರಣವೇ ಇಲ್ಲದಿದೆ, ಅದು ಹೋಗಾದರೂ ಇರಲಿ, ವಿವೇಕಿಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಬಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿರುವುರು, ಅವರು ಪರಪತ್ಯಯನೇಯಂತೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತಹವರಿಭರತಂಡದೋಳಗೆ ಬಬಿಬಿಬಾದರೂ ಇದೇ ಇರುವರು. ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕಸ್ತೂರಿಯು ಎಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕುವುದು? ಅದರ ಮಹತ್ವವು ದಿಗ್ದಿಗಂತಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತನ್ನ ಸುಗುಣಕ್ಕೇಡು ಮಾಡಿ ಮುಗಳ್ಳಿಗೊಳಿಸುವದಿಲ್ಲವೇ?

ಪಕ್ಕತನಿಖಿಲ ದೇಶಭಾವೆಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕ್ರಮವನ್ನು ಪರ್ವತೋಜ್ಞಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾವೇಯೆ ಮಾತ್ರಭಾವೆಯಾಗಿರುವುದು. ತಾಯಿಯ ಕಡೆಯಿಂದ ಸ್ತ್ರೇಧನವನ್ನು ಪಡೆದು ಬಂದ ಭಾವೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ತಾಯಿಯಂತೆಯೇ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುವು. ಹೀಗಿರಲು ನಾವು ಸಂಸ್ಕೃತ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪತಕ್ಕ ಅನುಸರಿಸಬಾರದು? ದೇಶಭಾವೆಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳಿಂದ ಜಟಿಲವಾಗಿರುವುವು ಈಚೇಜಿಗೆ ಕೆಲವು ಪತಿಕಾಕರರೂ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳ ರೂಪವನ್ನು ಕೌನಿತವನ್ನುತ್ತ ಅನುಗಳನ್ನು ಅಸಂಸ್ಕೃತಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ಬರಿಯಲಾರಂಭಿಸಿರುವರು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಪತಿವತ್ತಿಗೆ ವೇತ್ಯಾವೇಷವನ್ನು ಹಾಕಿ ಉರ್ಧವಲ್ಲಿ ಮೇರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿದಂತೆ ಕಾಣಬುದು.

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಭಾವೇಯ ಭಾವವಿಭಾರವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೂಡುವ—
ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ನೀತಿ
ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಗಳುವುವೋ ಆ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಕರತೆಂದುಕದಂತೆ ಕಾಣಿಸು
ಪ್ರಾಧಿಕ ಅವಕ್ಷೇತ್ರವ್ಯವಾಗಿರುವುದು, ವಿಶ್ವಮಾನವರ ಭಾಂಡಾರದಿಂದಬಳಾ
ಪ್ರಕೃತಿ ಭಾಂಡಾರದಿಂದಲೂ ಸದಾ ನರತ್ವಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಮಾಡಿ ದೇಶೀ
ಯಾರ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎರಚಬೇಕು. ಭಾವದ ಪ್ರವಾದವನ್ನು ತಡೆಯಿ
ಲ್ಲದೆ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಾಭಾರತ್ವವನ್ನು ಗಂಗಾತರಂಗ
ಗಳಂತೆ ವಿಶ್ವತೋಮುಖವಾಗಿ ಹರಡಿಸಬೇಕು. ವಿದೇಶ ಭಾವೇಗಳಿಂದ
ದೇಶಭಾವೇಗಳಿಗೆ ಸಂಘರ್ಷಿಸಬೇಕು ಅಥ ಮಾತ್ರ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು.
ಅದಾಲ್ಲದೇ ವಿದೇಶೀಯರ ಸಮಾಜಾನುಕರಣಗಳು ನಮಗೆ ಅವಕ್ಷಿಪಿಲ್ಲ.

ಬಂಗಾಳ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ದೇಶಭಾವಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ
ರಾತ್ರಿ ಹಗಲೂ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು. ಎಮ್ಮೆ ದೊಡ್ಡ ಪದವಿಯಲ್ಲಿ
ರಾಲಿ ಬಂಗಾಳಗಳು ದೇಶಭಾವೇಯ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನಾಗಲಿ. ಅಥವಾ ವಾರ,
ಮಾಸ, ಪತಿಕೆಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಒದದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗಾದಿನದಾಜಾರವು ರುಜಿಸು
ಪ್ರಾಧಿಕ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ದೇಶಭಾವೇಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆದು ಭಾವಾ
ಸೇವೆಯನ್ನು ನೂಡುತ್ತಿರುವನು. ಮತ್ತು ಇತರ ಭಾವೇಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥ
ರಚನೆಯನ್ನು ನೂಡುಪ್ರಾಧಿಕವೆಂದೂ ಸಂಕಲ್ಪನಾಡಿರುವರು. ಆದುದರಿಂ
ದಲೇ ಬಂಗಾಳಾದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗ್ರಂಥಗಳು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತಗಳಂತೆ ಹೋಳಿಯು
ತ್ತಿರುವುವು.

ಹಿಂದೆ “ಸಾಂಪ್ರದಾಯ” ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ಅನೇಕಾವತೀರ್ಣ ಹೇಳಿರು
ವೆತ್ತು. ಆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯವುದನ್ನು ಸೂಜಿಸುಪ್ರದೇಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು
ಪ್ರಕೃತ ತಿಳಿಸುವೆತ್ತು. ಸಾಂಪ್ರದಾಯವು ಸಂಸ್ಕृತ ಶಬ್ದವಾಗಿರುವುದು.
ಸಂಸ್ಕृತ ಭಾವೇಯಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯವು ಯಾವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸ
ಲ್ಪಿಟ್ಟರುವುದೋ ಅಪ್ಪಿ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿದರೆ ಸಾಲದು. ಸಂಸ್ಕृತದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ
ವಾಗಿ ಮೂರು ವಿಧ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವು ತಿಳಿದು ಬರುವುದು.

೧. ಒಂದರೊಡನೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸೇರಿ ವ್ಯವಹರಿಸಲ್ಪಡುವಿಕೆ.

೨. ಅನೇಕಗಳ ಸಮಾವೇಶವು.

೩. ಕವಿಕೃತ ಗದ್ಯಪದ್ಧರಣಾಪವಾದ ಗ್ರಂಥವಿಶೇಷವು.

ಮುಂದಿನೆಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಗಾನುಸಾರವಾಗಿ, ಮಾಘ, ಭಾರವಿ,
ಉತ್ಸವವಂತ, ಹರಜರಿತ, ಸೇತುಬಂಧ ಮುಂತಾದವುಗಳಾಗಿರುವುವು. ಆದರೆ
ವೇದ, ಸ್ತುತಿ, ವೇದಾಂಗಗಳೇ ಮುಂತಾದುವುಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರುವು
ದಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ “ಲಿಟ್ರೇಚರ್” ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅನೇಕ ವಿಷಯ
ಗಳನ್ನೂ ಗೊಂಡಿದ್ದೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಜೊತೆ
ವಿಶೇಷದಿಂದುಂಟಾದ ಸಮಾಷಿಪ್ರಯಾಗಿರುವ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಲಿಪಿಬದ್ಧವಾಗಿ
ಮಾಡುವ ಜಂತಾರಾತ್ಮಿಯ ಸಿದ್ಧಿಯಿಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಗಿ
ಲಿಲ್ಲ ಗ್ರಂಥಗಳೂ ಸಾಂಪ್ರದಾಯವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಗ್ರಂಥ
ವಿಶೇಷಕ್ಕೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯವೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವುದು. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದೇಶ
ಗ್ರಂಥ ಸಮಾಷಿಪ್ರಯಿಂದ ದೇಶಜಂತುರೂ, ಕಲ್ಪನೆಮೂರು, ಉದ್ದೇಶವೂ,
ಅಶಾಸ್ನೇಹವೂ ಕಾಣಬುದ್ಧವುದೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಗ್ರಂಥಸಮಾಷಿ
ಯನ್ನು ಸಾಂಪ್ರದಾಯವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲೆ ಇರು
ವುದು. ಅಂತಹ ಎಲ್ಲೆಯೋಳಿಗೆ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶವೇ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಾಜ್ಞಾಪಾಗಿ
ರುವುದು. ಅಂತಹ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಾಜ್ಞಾದ ಎಲ್ಲೆಯನ್ನು ನಿದೇಶವಾಡಬೇಕಾದರೆ,
ವೊದಲು ಜೊತೆಯ ಜಂತೆ, ಕಲ್ಪನೆ, ಆಶೆ, ಉದ್ದೇಶ, ಇವುಗಳ ಸಾಂಪ್ರದಾಯ
ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹೇಮೋಭಾಂಗವನ್ನೂ ಏರಿಸಿ ಏರಿಸಿ ಉದ್ದೀಪನವೂ
ಭಕ್ತಿ ಭಕ್ತಿ ಸಾಧನೆಯೂ ಯಾವ ಭಾವೇಯ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ರುಪುವೋ ಅವೇ
ಅವೇ ಉತ್ತಮ ಗ್ರಂಥಗಳಂದೂ ಯಾರ ತಾನೆ ಹೇಳಲಾರರು? ಕಾಲ,
ದೇಶ, ಅವಸ್ಥೆ, ಇವುಗಳ ಭೇದದಿಂದ ಮನುಷ್ಯರ ಭಾವವನ್ನು ಮತ್ತೊಂಬ
ರಾಲಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದು ಭಾವೇಯಿಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ
ಕವನನ್ನು ಸಾಧಜವಾಗಿ ಅಲ್ಪಾಯಾಸದಿಂದ ಸಾಧನಮಾಡಿದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ
ನಮ್ಮ ಭಾವೇಯು ಸಾಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹೊಂದುವುದು. ಯಾವ ಜೊತೆಯ
ಕವಿ, ಗಾಯಕ, ಲೇಖಕರಾಗಲಿ, ಕಾವ್ಯ, ಗಾನ, ಉಪನಿಷತ್ಸ, ಮುಂತಾದುವು
ಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಜಂತಾಪ್ರಯಾದವನ್ನು ಎಮ್ಮೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಸುವರ್ಣೋ ಅಪ್ಪೋಂದು

ಭಾಪೆಯೂ ಸುಂದರವಾಗಿ ಲೋಕೋತ್ತರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವುದು. ಭಾಪೆಯ ಪ್ರಕೃತಿ, ಗತಿ, ಸ್ಥಿತಿ, ವಿಕಾಸ, ವಿರಾಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿದರೆ ಭಾಪೆಯ ಅದಿ ಸ್ವರ್ಪಿಯ ಪ್ರಪಿಯು ತಿಳಿಯುವುದು. ಪ್ರಜೀನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಭಾವ, ಭಾಪೆ, ಭಂದಸ್ಸು, ಶಬ್ದವಿನ್ಯಾಸ, ರಚನೆಗಳಿಗೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಕೆನ್ನಾಗಿ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ವ್ಯಾಕರಣವು ಭಾಪೆಯ ಅಂಗಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಸಂದರ್ಭೀಕರಣವಾಗಿರುವುದು. ಅದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸಿಸಬೇಕು. ಅಭ್ಯಾಸಿಸಿದ ಭಾಗವು ಜೆನ್ನಾಗಿ ಹೈದರಾಬಾದಿನಿಂದ ಪ್ರಜೀನ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಅನವರತವೂ ಅಲೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಬರೀ ವ್ಯಾಕರಣಾಧ್ಯಯನದಿಂದ ಯಾವ ಫಲವೂ ಹೊರೆಯಲಾರದು. ಫಲವನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಜೀನ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಜೆನ್ನಾಗಿ ವಿವರಿಸಬೇಕು. ಭಾಪೆಯಿಂದ ವ್ಯಾಕರಣವೇ ಹೊರತು ವ್ಯಾಕರಣದಿಂದ ಭಾಪೆಯಿಲ್ಲ. ವ್ಯಾಕರಣಾಧ್ಯಯನದ ಫಲವು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಯಿಂದಲೇ ಉಬಿಸುವುದು.

ಬಂಗಾಳ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಬೌದ್ಧಕಾಲದಿಂದಲೂ ಪ್ರಜಾರದಲ್ಲಿ ರುವದು. ಆ ಭಾಪೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು—ಯೋಗಿಪಾಲ ಮಹಿಳಪಾಲ ಮಾಣಿಕಜಂದ್ರ ರಮಾಜೀ ಪಂಡಿತ ಘನರಾಮ ಮಾಯಾಂಭಟ್ಟ ರಾಪರಾಮ ಶೇಲಾರಾಮ ಮಾಣಿಕರಾಮ ಪ್ರಭುರಾಮ ಸೀತಾರಾಮ ರಾಮಾಂಧಾಸ ಇವರೇ ಮುಂತಾದ ನುಹನಿಯರು, ಪಾಮರರು ಅತ್ಯಂತಂಬಿಗಳಾಗುವದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಗಾನರೂಪವಾಗಿ ಬರದಿರುವರು.

ಸಾವಾನ್ಯವಾಗಿ ಭಾವಾರಜನೆಯ ಸ್ವರೂಪವು ಎರಡು ವಿಧವಾಗಿ ರುವದು. ಅಷ್ಟರಾನಭಿಜ್ಞರಾದ ಪೊನುರರಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗುವಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರುವದೇಂದು ವಿಧ. ತಿಳಿನಳಕೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಜನಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿರುವದು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಧ. ಅಪ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಮೊದಲನೆಯದು ಗಾನರೂಪವಾಗಿಯೂ ಎರಡನೆಯದು ಪ್ರಬಂಧರೂಪವಾಗಿಯೂ, ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಅಪ್ರಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜನೀತಿ, ವಾಣಿಜ್ಯನೀತಿ, ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯನೀತಿ, ಧರ್ಮನೀತಿ, ಕೃಮಿನೀತಿ, ಸಮಾಜನೀತಿ, ಇವೇ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನಂತಹ ರೂಪದಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳ್ಳುತ್ತಿರಬೇಕು.

ಬಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧಸಾಹಿತ್ಯವು ಬಹಳ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಲ್ಲಿದಿತು. ಕ್ರಮವರ್ತಕ ಶೈವ, ಶಾಕ್ತ, ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಹೀರಳವಾಗಿ ವಿಜ್ಞಂಭಿಸಿದ್ದವು. ಅಪ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಗಾನರೂಪವಾದ್ಗ್ರಂಥಗಳೂ ಕಾವ್ಯಗ್ರಂಥಗಳೂ ಆಯಾವತಾಬಾರ ಕುಲಾಭಾರವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಾಗಿಸಿಸುವಂತಹವುಗಳಾಗಿಯೇ ಇದ್ದವು.

ಆಯಾವತದವರಿಗೆ ಅಭ್ಯಾಸದಯಕಾಲವ್ಯೋದಗಿದಾಗ ತಮ್ಮತಮ್ಮೆ ವಿದ್ಯಾಭಿನ್ನದಿಃ ಪ್ರಕಾರದ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಬಿಡತ ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಾಹಿತ್ಯಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧ, ಶೈವ, ಶಾಕ್ತ, ವೈಷ್ಣವ, ಮುಂತಾದ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಂತೆ ಸೌರಸಂಪ್ರದಾಯವೂ ಸಾಹಿತ್ಯಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅಭಿಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಧಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದು.

ಧರ್ಮವಿಚಾರದಂತೆ ರಾಜನ್ಯೈತಿಕವಿಚಾರವೂ ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸರ್ವವಿವಿಧಯ ದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸಂಧಾಯವಾಗಿರುವುದು. ನಮ್ಮ ರಾಮಾಯಣ, ಭಾರತ, ಭಾಗವತ ಮುಂತಾದ ಪುರಾಣಗಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಯಾವ ನ್ಯಾನತೆಯೂ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೌದ್ಧ, ಶೈವ, ಶಾಕ್ತ, ಸೌರ, ವೈಷ್ಣವ, ಸಂಪ್ರದಾಯಸರೆಲ್ಲರೂ ಸಾಹಿತ್ಯಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವರು. ಆದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ವೈಷ್ಣವಸಂಪ್ರದಾಯದವರು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸಂಧಾಯಮಾಡಿರುವರು. ವೈಷ್ಣವ ಸಂಪ್ರದಾಯಸರಿಗಳ ರಸಮಾಧಾಯ್ಯ ಮಂಯವಾದ ಲೇಖಿನಿಯಿಂದ ಮಧುರಕೋನಮಾಲಕಾಂತವಾದ ಅನ್ಯತಮಯವಾದ ಕವಿತಾಜ್ಞಾದ್ವಿಯಿ ಕಾಗಲೂ ಮಾನವಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಿಸುವ ಸಹ್ಯದಯರನ್ನು ಪ್ರಾತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು. ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವೈಷ್ಣವಗೇ ಸರಾದಜಯದೆ ಮಧುದೇವಕವಿಯ ಗೀತಗೋಣವಿಂದವೇ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿರುವುದು.

ಇದುವರೆಗೂ ಭಾವಾವಿಷಯಕವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿದು ಸರಿ, ಪ್ರಕೃತನಾವು ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳಾವವೆಂದರೆ—ಮೊದಲು ನಾವಾವದೇಶದಲ್ಲಿ ರುವೊಂದು ಆ ದೇಶವು ಹೇಗರುವುದೆಂಬುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ನಂತರ ಆ ದೇಶದ ಜನಗಳು ಪ್ರಕೃತ ಹೇಗರುವುದೆಂಬುವುದನ್ನೂ ಹೀಂದೆ ಹೇಗಿದ್ದ ರೆಂಬಿವುದನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಹೇಗಾಗಬಹುದೆಂಬುವುದನ್ನೂ ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಈ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದರೆ ಮತ್ತಾವ ತಿಳಿನಳಿಕೆಯೂ ಅಪ್ಪಾವ ಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶ ನುತ್ತು ದೇಶದ ಜನಗಳು ಹೇಗಿದ್ದ ಹೆಂಬು ವುದನ್ನು ಅರಿಯದಿದ್ದರೆ ಯಾವುದೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಾರ್ಥಿಯಾಗಲಾರದು. ಆ ವಿಷಯ ಕಾಂಗಿಯೇ ಪೂರ್ವಿಕರು ಯಾವ ಯಾವ ಅಂತರ್ಗಳನ್ನು ಬರದಿರುವರೆಂಬು ವುದನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕೆಂಬ ಅಂತವೇ ಪ್ರಕೃತವೆಲ್ಲ ಲೂ ಪೈಜ್ಞಾನಿಕರಲ್ಲಿ ಹರಡಿ ಕೊಂಡಿರುವುದು. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿನ ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ತ್ರಿಕಾಲ ಜ್ಞಾನವು ನೇಲ ಗೊಂಡಿತ್ತೇಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಜರಿತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿರುವೆವು. ಆದ ರೀಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಮಹಿಳೆಯರೆಲ್ಲಿ ರುವರೋ ನಾವರಿಯೆವು!! ಅಂತಹ ವರು ಒಬ್ಬ ರು ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ನಾವರ ಪೊಫಾಕಾ ಅಂತರಾಗಿ ನಮ್ಮೆ ಭವಿಷ್ಯತ್ತನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವೆವು. ಹಾ! ಅಂತಹ ಸಮಯವು ನಮಗೆ ಮತ್ತೊಂದರೆಯುವುದೇ? ಅಂತಹ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಸಭೀಯು ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹೇಳುವರು. ನಾನು ಅಪ್ಪಜ್ಞನು, ನನಗೆ ಅಂತಹ ಯಾವ ಯೋಗ್ಯತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವೀಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬಲಿತ್ತೇಳುವೆನು.

ನಮಿತ್ತ ಭರತಶಂಕರವು ಮಹಾಪವಿತ್ರನಾಡುದು. “ಸುಖಲಾಂ ಸ.ಜಲಾಂ ಸಸ್ಯಶ್ಯಾಮಲಾಂ” ಎಂಬಂತಿರುವದು. ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕಾನೇಕಾನಘರ್ ರತ್ನಗಳು ಮಿಂಚತಲಿದ್ದವು ಆದುಕಾರಣ ಭಾರತೀಯರು ಸುಪ್ರತಿಪಿತರಾಗಿಯಾ ದೇಶವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗಿಯಾಗಿ ಅಂತರಾಗಿ ನಿಂತಿರುವರು. ಹಾಗಿದ್ದ ಕಾರಣವೇ ಬೊಧಿಸಾವೂ ಜ್ಯಾದ ಬಿಸಿಯನ್ನು ಸಹಿಸಿದೆವು. ಮುಸಲ್ಲಿನರ ನಿರಂಕುಶ ಪ್ರವರ್ತನೆಯನ್ನು ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದೆವು. ಪ್ರಕೃತಧರ್ಮಯಾಗದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಸಾಂಖ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೆನೂಭಾನಧರ್ಮಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಯಥಾಪೂರ್ವವಾಗಿರುವೆವು. ಈ ಅಂತರ್ಗಳು ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯದ ವಿಷಯವೆಲ್ಲ. ಈ ನನ್ನ ಮಾತು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ತರುವುದೇ ಮಹಾಘಳವಾಗಿರುವುದು.

ವಿಧ್ಯಾವಂತರಾದವರು ಕೈಲಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ತಂತಮ್ಮ ದೇಶಭಾವಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ದೇಶಭಾವೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರಿಯಬೇಕು. ಈಗಿನ

ಕೆಲವು ಪಂಡಿತರಿಗೆ ದೇಶಭಾವೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರಿಯುವುದು ಅವನಾನಕರವೆಂತಲೂ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ನವನಾಗರೀಕರಿಗೆ ದೇಶಭಾವೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಕೂಡ ಮಹಾ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾದ ಕೆಲಸವೆಂತಲೂ ಭಾವನೆ ಇರುವುದು. ಈ ರೀತಿಯಾದುದರಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲಾರೂ ದೇಶಭಾವೆಯು ಇಷ್ಟ ದುರ್ಭೇಷಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕಾಯಿತು. ಎಲ್ಲಾರೂ ಇಂತಹ ಮೂರ್ಕೆ ವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದೇಶಭಾವಾಭಾಜನನಿಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಾಪಟ್ಟಿದಿಂದ ಯತ್ನಿಸಬೇಕು.

ಕೊನೆಗೆ ನಾವು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ—ಯಾರಾದರೊಬ್ಬ ರು ಇಂತಹ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಳಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲೇಬೇಕು. ಕರ್ದುಯೋಗಿಯಾಗಬೇಕು. ಅಶಾಂತಭಾವದಿಂದ ಸಾಧನವಾಗುದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಬೇಕು. ಎಮ್ಮೆ ಅಂತಸ್ತ ಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರೂ ದೇಶಭಾವಾನೇವೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಸಕ್ತರಾಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಕಲಾಕಾರೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಾಪ್ರಣಾಳಯು ಕ್ರಮವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ “ದಿನೇವನಲ್ ಕೌಣಸಿಲ್ ಆಪ್ ಪಜಕೆಂಪ್” ಎಂಬ ಜನರಿನಿಂದೊಂದು ಸಭೀಯನ್ನು ಪ್ರದಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಪ್ರತಿ ದಿಸ್ಪ್ರಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಪ್ರತಿ ತಾಳೂಕಾಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಭೀಗಳನ್ನು ಪರಿಸಿಸಬೇಕು. ಧನಿಕರೂ, ವಿಧ್ಯಾವಂತರರೂ, ವಿಧ್ಯಾಭಿಮಾನಿಗಳೂ, ಉದಾರತ್ವದಿಂದ ಕೈಲಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಸರಾಯವಾಡಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಸಭೀಗಳು ಸಾರೋದಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಮಸ್ತ ದಾನಗಳಿಂತಲೂ ಜ್ಞಾನದಾನವೇ ಸವೋಽತ್ತಮವಂದು ಸರ್ವತಾಸ್ತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೊರೆ ಇಷ್ಟಬ್ಬಿಟ್ಟಿರುವದು. ಅದು ಸರ್ವಾಂಥಗಳ ಸದಾಯದಿಂದಲೇ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ಹಾಗಾಗಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಮನುಷ್ಯನ ಕ್ರಿಯೆಯು ಒಂದೇಧಲವನ್ನು ಸಾಧಿಸತಕ್ಕ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾರೂ ಐಕ್ಯವುತ್ತಿದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಸುಮ್ಮನೆ ಅನೇಕ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಮದ್ದೆನುದ್ದೆ ಅವಾಂತರ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ತಾನೆ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿತ್ತೊಡಗಿದುದರಿಂದ ಇವೆಂದು

ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ಅದು “ದೇಶಭಾವಾಭಿವೃದ್ಧಿ” ಎಂಬುಪ್ರದೇಹಂಡಿಗಿರುವುದು. ಆ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಈ ದಿನ ಇವೆಷ್ಟಿದು ಮಹನೀಯರು ಈ ಸಭೆಯನ್ನಲಂಕರಿಸಿರುವರು. ಅಂತಹ ವರದನೀಯರ ಉದಾರವಾದ ಕಟ್ಟಾಕ್ಷಪಾಠವಾಗಿರುವೀಸಭೆಯು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸದುದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸರ್ವಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ತಕ್ಷಿಯಾಲ್ ದ್ವಾಗಿ ಅಗುಷ್ಟದೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲ. ಇವುಷ್ಟನ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಸೇರಿ ಅಜ್ಞಾನಾದನನ್ನನ್ನು ಅಗ್ರಾಸಣಾಧಿಪತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಯಾವಡಾದರೋಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಸರಿಯಾಗಿರಲಾರದೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ನನ್ನ ಅಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಗೋಚರವಾದ ಕೆಲವು ಅಂತಗಳನ್ನು ಸಭಾಸಾರ ರಾಖಿ ವಿಚಾರಿಸಿರುವೆನು.

ಈ ದಿನವು ನವಗೀಪರಿಗೂ ಮಹಾನಂದದಾಯಕವಾದ ದಿನವಾಗಿರುವುದು. ದೇಶಭಾವಾಜನಿಯ ಪ್ರತಿಪ್ರಾಗಿ ಈ ದಿನವು ಪ್ರತಾಂದಿನವಾಗಿರುವುದು. ಇದು ಸಾಧಕರ ಪ್ರೇಮಾಂಜಲಿಯನ್ನಾರ್ಥಿಸಲು ತಕ್ಷಿಶಿಖದಿನವಾಗಿರುವುದು. ಪ್ರಕೃತ ಶತಸಹಸ್ರಾಂಗಳು ಭಕ್ತಿಪರಿಪೂರ್ವಕದಯ ರಾಗಿ ಪ್ರವೃಂಜಲಿಯೊಡನೆ ಭಾವಾಜನಿಯ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವೆನು. ಎಲ್ಲರೂ ಒಕವರ್ತ್ತದಿಂದ ನಾದನೆಯನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನವಬಲದಿಂದ ಬಲಿಪರಾಗಿ ವಾತ್ತಭಾವೀಯ ಸೇವೆಗಾಗಿ ನನ್ನ ಜೀವಿತಕಾಲವೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಧಾರೆಯಾರಿಯೋಣ. ಪ್ರಕೃತ ನಾವೇಲ್ಲರೂ ಸ್ವಾರ್ಥಪರತೆಯನ್ನು ತ್ವಾಗವಾಡಲು ನನ್ನ ದೌರಾತ್ಮ್ಯವನ್ನು ದೂರವಾಡಲು ನನ್ನ ನೀಂಜತ್ವವನ್ನು ಹಾಳುವೆಂದು ಬಂದಿರುವೆನು.

ಬನ್ನಿರಿ! ನನ್ನಗಳ ಅಕ್ಷೇತ್ರದ್ವಾಗಿಯೂ ದೃಢವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ದಿವ್ಯವಾದ ಪ್ರೇಮಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಭೂತ್ತಭಾವದಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ ದೇಶಭಾವಾಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ. ಆಗ “ಅಲ್ಪಾನಾಮಪಿನಸ್ತಾಸಾಂ ಸಂಹತಿಕಾರ್ಯಸಾಧಿಕಾ” ಎಂಬ ನಾಣಾ ಕಿಯು ಸುಳ್ಳಾಗಲಾರದು. ಇದೇ ರೀತಿ ಆಗಾಗ್ಯ ಸೇರಿ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಅಂತಹ ಉತ್ಸಾಹವು ಜನಗಳ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನವಬಲವನ್ನು ಸಂಭಾರವಾಡಿಸುವುದು. ಇಗೋ! ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕರ್ಮಫಲದಕಡೆ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಡೇ ಕರ್ಮಫಲವನ್ನು ಶ್ರೀ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ ಕರ್ಮಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರೇಸರರಾಗುವ.

ಶ್ರಿತಜನಕರ್ತೃ ನಿಧಾತ್ಮಿ!

ಭಾವಾಜನಿಸಿ ಭಾನಭಾನಿರುವಿ

ದಿಕ್ಕಿದಿ ದೇಶವಿದ್ಶಾ.

ನಾಕ್ರಮಾನಾರೆಂಭಾಯಾತ್.

ಶಾರ್ಯುಕೆರಿದೆಂತ ಶ್ರತನ ಸುಖಸಭಾಯವನ್ನು ಪತ್ನಿದ್ವಾವನ್ನು ಕೊಡುವ ದೇಶಭಾವಾ ಜನನಿಯ ದರದಿಕ್ಷುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೇಶವಿದೇಶಗಳನ್ನಾಕ್ರಮಿಸುವರಾದಾರಿಜಾಸಲು ಎಂದುಕ್ಕೆ ಕಂತದಿಂದ ಜಯಿಸುತ್ತಿರುವಾಡಿ ಶ್ರದ್ಧಾಗೋಣ.

ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ.

ಸರಳಚಾವಿಸಳಿಗಳಾದ ಮು|| ಪಂಡಿತ ರಾಜಗೋಪಾಲ್, ಇತ್ತೀರುವರು ನನ್ನ ದೇಶದ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಾಧಕವಾಗುವಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿದ್ದಾಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾದ ಶ್ರೀ ಅಮಂಜ್ಞಿಪರಣ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಭಿಭಾಷಣವನ್ನು ಕನ್ನಡಿನ ಬಂದು ಸ್ತೋತ್ರಕವನ್ನು ಮುದ್ದಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಸ್ತುತಕವನ್ನು ಬಂದು ಉಪನಿಷತ್ಸರ್ವವಾಗಿ ಈ ರಾಜಧಾನೀಯ ಮಹಾಜನಗಳ ಪ್ರಯೋಜನಾರ್ಥವಾಗಿ ಶುದ್ಧಿಕೆಂದು ಪರಯಾರ್ಥಾಜ್ಞಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆಕ್ಷೇಟಿಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದವರಿಗೂ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಲ್ಲ ಆಹಾರಸಿದ್ದ್ರಿಯೇ ಮೂದಲಾದು ವೃಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯಗಳಾಗಿರುವುವು. ಈ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಧರ್ಮಗಳು ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿರುವುವು. ಮಾತನಾಡಿವುದು, ಯೋಜಿಸುವುದು, ಸಮಸ್ತ ಇಂದಿರಿಯಗಳನ್ನೂ ಸದ್ವಾಯಾಪಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೂ, ದುರ್ವಾಸಾಪಾರಗಳಿಗೆ ಸಳಯದಂತೆ ಮಾಡುವುದೂ, ತನ್ನ ಕ್ಷೇಮಾರ್ಥವಾಗಿಯೂ, ಲೋಕಕ್ಷೇಮಾರ್ಥವಾಗಿಯೂ ಸಕಲ ಕ್ಷೀಗಳನ್ನು ವಿನ್ಯೋಗಿಸುವುದು ಇವೇ ಮೌದಲಾದ ಗುಣಾತಿತಯೆಗಳು ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪರಾಕಾಪ್ರದೇಸೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುವು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇಹವರ ಸಾಂಭ್ರಾಂಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸತಕ್ಕ ಸಕಲ ವಿದ್ಯಾಗಳೂ ಸದ್ವಿದ್ಯಾಗಳಿಂಬದಾಗಿಯೂ, ಶ್ರೀತಕ್ಕ ಕಾರಣಭೂತವಾದ ಸಕಲ ವಿದ್ಯಾಗಳೂ ದುರ್ವಿದ್ಯಾಗಳಿಂಬದಾಗಿಯೂ ಪ್ರಾಜ್ಞರು ಹೇಳಿವರು. ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಸಂಪತ್ತಾಗಳಿಗೂ, ಇಹವರ ಸಾಂಭ್ರಾಂಗಿಗೂ ಸಾಧಕವಾದ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತವೇಯೋ ಆ ದೇಶವು ಅತ್ಯಂತವಾದ ಸ್ತಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದು. ಧರ್ಮಕ್ಷೇತ್ರ ಲೋಪವಿಲ್ಲದಂತೆ ಯಾವ ದೇಶದ ಜನಗಳು ಬಾಹ್ಯಬಲದಿಂದಲೂ, ಬುದ್ಧಿಬಲದಿಂದಲೂ ಬಂದುಕಾವರೋ ಆ ದೇಶವೇ ಸ್ವಗ್ರಹಕ ಸಮಾನವಾದದ್ದು. ಆ ದೇಶದ ಜನಗಳೇ ದೇವತಿಗಳಿಗೆ ಸಮಾನರಾದವರು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯರು ಅಜೆತ್ಯೇಂದ್ರಿಯರು. ತಿಯ್ಯಾಗಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರತಕ್ಕ ವ್ಯಾಪಾರ

గళు ఇవర ప్యైకె బహు నుంచిగళల్లి విలేపవాగిద్దాగోళ్లు స్క్వెగుల్లు
ప్రధానసరాగియూ, సొరాసార విశారడ్జు రాగియూ, జితేంద్రియరా
గియూ, అరిపడ్డుగ్గాగళన్ను తీళదు ధమ్మమాగ్గేక పరాయణరా
గియూ, సకల శాస్త్ర విశారదరాగియూ, పుణ్యలేణ్ణీకరాగియూ ఇర
తక్కువరూ శాఢ ఇరుత్తారే. ప్రబంచద సంపత్తి గూ, కేఎమాకూ ఉ
ఇవర వ్యాపారగళే ముఖ్యకారణగళు. సమారూ ఇవరంతే పరిణ
మిసుపుదక్కే సద్విష్టగళే ముఖ్యకారణ సభా స గళ ప్రజారవు
యాన దేశగళల్లి విలేపవాగిరుపుదోలే ఆ దేశగళల్లి దారిద్ర్యపు
యతవాగి సంపత్తు లున్నతసి లిగే ఒందిరుపుదు. ఈ భాగగళల్లి
ఇండియా దేశపు విలాయితి, జమ్మని, అమోరికా, జపాన్ దేశగ
ళోడనే హోలిసిదరే హిందాగిరుపుదు. నమ్మ దేశపు ఇండియా
దేశిందల్లి రతక్క అనేఇ దేశగళగింత హిందాగిరుపుదు. ఇదక్క నమ్మ
భాషేయల్లి సభా స గళు ప్రజారదల్లి రదే ఇరుపుదే ముఖ్య
కారణ, బంగాళగళూ, హిందుసా నిగళూ, మహాప్రరూ, తమిళు
దేశింయరూ ఇవరల్ల రూ దేశాభివృద్ధి గూ, సంపదభిన్నదిగ్గు, ఇద
పర సాఖ్యగళ ప్రాపిగూ సంభాగభాద అనేఇ గ్రంథగళన్న రజసి
ప్రజారవాడుపుదరల్లి అసాధారణవాద న్నవసాయనమ్మ మాడుత్త
లిరువరు. ఈ భాగవల్ల నమ్మ దేశింయరు అమ్మ మటిగే మాడత్త
లిల్ల. శ్రీమం ముమ్మడి కృష్ణరాజ ఒడెయిరవర కొలదల్లి మధా
రాజరే భీద్దాగి భూరత, రావాయణ, భూగవత వోదలాద అనేఇ
సద్గ్రంథగళన్న కన్నడిసి పండితర హోధనేగే గురిమాడి బలిసిట్టరు.
ఈజిగే శ్రీమం భావరాజేంద్ర, ఒడెయిరవర కొలదల్లి ఈ గ్రంథ
గళ ముద్రణక్క అవకాశమాడెల్పటితు. సంస్కత కాలేజీగూ,
నామోల్లా స్వూలినల్లి కన్నడ విద్యాభూసక్షా లుత్తే జననూడుట
టితు. ఈ లుత్తే జననమ్మ కూడ విలేపఫలకారియాగుపుదక్క సాధ
కవాగలిల్ల. ఈ సంస్కార నదల్లి బయికూలదింద ఆనేఇ పండితోఽత్త
నారిరుతారే. ఇవర పొండిక్కెనన్న పయోగిసికోణ్ణ పుదక్క సాధక

వాద ప్రయత్నమైపువూ వాచిల్పుడుత్తిల్ల. అరపునేయల్లియుఱ, సంస్కృత కాలేజినలి యిని ఇరతక్క పండితరుగళిందలూ, ఇంగ్లీష్ కాలేజుగల్లి రతక్క పండితరుగళిందలూ, నామోలోస్సూలు వేశదలాదుపుగళల్లి రతక్క పండితరిందలూ, బెంగళారు సంస్కృతకాలేజు వేలుకేంటి వోదలాదుపుగళల్లి రతక్క పండితోత్తమరుగళిందలూ సబొస్ గళు నుంచి వేగ ప్రచారక్క బేకాద గ్రంథరచనియే పిపాణుగాన్ని వాడిదరే దేశభాషియల్లి సకల కాస్త గళూ జనగళగే తిళియు వంతే వాచుపుదు శప్టవస్తులు. ఈ విషయాల్లి అనేకవేళ నవ్వు అభిపూర్యగళన్న తిళిసిరువేసు. ఇదు సకోరదవర గవునక్క బరువంతే తోరుపుదిల్ల. ఈ విషయక్క శ్రీమద్ మందిరాజరవర గవునపు ఒంద హోరతు విలేఖ ప్రయోజనవాగువంతే తోరుపు దిల్ల. సద్విద్యగళిందలూ, సబొస్ గళిందలూ వినా దేశప్రతి బళ్ళే ను తిగే బరుపుదిల్ల. పాత్రాత్మ కాస్తగళన్నేలా దేశభాషియల్లి నుండిని ప్రచారమాది జపాందేశీయరు 40 విషాగళల్లి పాత్రాత్మరిగే సమానరాగియూ, కేలవు భాగగళల్లి పాత్రాత్మరిగింతలూ దేశాగియూ పరిణమిసిదరు. నావూ డాగే నూఢబేకు. జపాం దేశీయరు ఈ భాగదల్లి బెచ్చిగోస్త రఎమ్మ కోటి ద్వాన్నవన్ను వినియోగిసిదరో అష్ట లక్ష ద్వాన్నవన్నాదరూ నావు వినియోగిస బేకు. డాగిల్లదిద్దరే నవ్వు దేశపు విలేఖ వదిగే బరలారదు. నవ్వు ఇంస్పెక్చర్ జనరల్ రాగిరతక్క ము|| కావురాయిరవరు ఒందు కాలక్క ముంచేయే ఈ దేశదల్లి భాషోఽజీవిని సభ్యుయన్న మాది కన్నడ భాంగింజేయిను ఈ దేశదల్లి భాషోఽజీవిని సభ్యుయన్న మాది కన్నడ భాంగింజేయిను పిపాణు పిపాణు దినింద ఒందు జనగళు కన్నడవన్నూ, సంస్కృతవన్నూ వ్యాసంగమాది ఒంద సమాధిరాగియే ఇరుతారై. ఈ పండితరస్సేలా ఉపయోగిసిదరే అనేక సద్యంధగళ రచనేగే అనచాతవాగుపుదు ఇదకూగి ఒందు భాషోఽ

జ్యేష్ఠిని సభియు వూడెల్చబేకు. సదరి సభగే ఈ సంసా నదిల్లి రతళ విద్వాంసరేలు రూ మొంబరుగళాగిరబేకు. ఈ భరతశండెదు భాషిగళ వ్యేచి యానయాపుదరల్లి సంపదభ్యుదయుచ్చే సాధకవాద గ్రంథగళుపుస్తో అపుగళన్నెల్లా కన్నడిసబేకు. ఇంగ్లీప్ భాషయల్లి ఇరతళ సకల తాస్తగళన్నో కన్నడిని నమ్మత్తుల్లిదేశియరిగే ప్రయోజనవాగువంతే వూడబేకు. విలేష బ్రజింగ్లు దే ఈ కెలస వన్ను వూడుపుదక్కా ఖపాయి ఉంటు. గవన్సెమెంటునవరు బడి ఇల్లదే ఆ లడ్డ రాపాయిగళన్ను ఆ వఫ్ఫగాలవరేగా ఈ గ్రంథరచనేగోస్త ర ము|| కామరాయివరవర వశదల్లిఁడలి. గవన్సెమెంటు ప్రేస్సి నల్లి ఒందు భాగవన్ను ఇనర స్ట్రోనదల్లిఁడలి. ము|| తామురాయివరు భాషిగోజీ విని సభియువరోడనే పయాలోజిసి స్వాళుగళగా, కాలేజుగళగా ఖపయోగవాద ప్రస్తుకగళన్నో సంపదభివృద్ధిగే సాధకవాద గ్రంథగళన్నో, సావాన్న జనగళగే బేకాదనాటిక, ఆబ్బాన, ఆహ్మేయగళే వోదలాద గ్రంథగళన్నో పరిలోక సాధనిగే అనుకూలవాద పురాణ, ఇతిహాస వోదలాద గ్రంథగళన్నో లలితవాద కన్నడ భాషియల్లి ఖరీసి, ముద్రిసి విక్రయుచ్చ ఏపాండువాడి, అపుగళల్లి ఖరతళ బ్రజక్క చల్దు ఖళద మోబలగన్ను గ్రంథకత్తరిగి కోడుతూ ఒందరే అనరిగి జీవనవాగుపుదల్లదే గ్రంథప్రజారక్కా అవకాశవాగుపుదు. ఇదరింద సకాందరే ఈ ఒందు కాసూ బ్రజిల్లదే ఈ కెలసపు నియుపుదు. ఇదక్క శ్రీమం మహారాజరవర గవన్పూ, మత్తు గవన్సెమెంటునవరగమనపూ కోడెల్చుపుదుపుదెందు నంబిదేవ. ఈ విపయుచ్చే గమన కోడెల్చువంతే ము|| రాజగోపాల జక్కవత్తిగళు ఈ సణ్ణ ప్రస్తుతవన్ను ఖరెదద్దుకోఁస్త ర నాపు తుంబు క్రతజు రాగిదేవ.

4-9-14)

ಮೇಲ್ಕುಸೂರು. १

“ಸಾರ್ಥಿ”

Bhashojjeevinee Sabha.

Mysore Patriot, 8th September, 1914.

A-3294-

ವಿದ್ಯಾ ಪರಿಶಂಕೆ.

ಹತುಕಂಬಾ ತನಗೇಂಚರಂ, ಕಿಮಪಿಕಂಪುಷ್ಟಾತಿ. ಯತ್ಸ್ವವಾದಾಷ್ಟಿಭೃತಿಪ್ರಕಾಢ್ಯವಾನ
ಮನಿರಂ ಪ್ರತ್ಯೇತಿವೈಧಿಂಪರಾಂ | ಕಲ್ಪಾಂತೇಷ್ಪುತಿನಪ್ರಯಾತಿನಿಲಯಾ, ವಿದ್ಯಾಖ್ಯಮಂತರಾನಂ,
ಯೋಽಂತಾತ್ವತ್ರಿಮಾನಮುಜ್ಞತ್ವಾಃ, ಕಸ್ತ್ಯಾಷ್ಟಿಪ್ರಸಾತ || ೮ ||

ಕೇಂದ್ರಾರಾಣಿ ನಭಾವಯಂತಿ ಪುರುಷಂದಾರಾನಚಂದ್ರೋಜ್ಜಲಾಃ, ನಸ್ತಾನಂ, ನವಿರೇಂನಂ,
ನಕ್ಷಣಮಂ, ನಾಲಿಂಕೈತಾಮುಧರ್ಜಾಃ | ವಾಕ್ಯೋಕಾಶವಲಂಕರೀತಿಪುರುಷಂ, ಯಾಸಂಸ್ತ್ಯಾತ್ರಾ
ಧಾರ್ಮಿತ, ಸ್ವೋಯಂತೇತಿಭಿಲಭಿಷಾಂತಾನಿ, ಸತತಂವಾಗಣಿ ಪಣಂಭೂತಿವಳಂ || ೯ ||

ವಿದ್ಯಾನಾಮಾನರಸ್ಯರೂಪಮಧಿಕಂ, ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸ್ತಿಗುಪ್ತಂಧನಂ, ವಿದ್ಯಾಭೇಂಗಕರೀ, ಯಂತಸ್ಸಿಖರೀ,
ವಿದ್ಯಾಗುರೂಪಂಗುರ್ಯಃ | ವಿದ್ಯಾಬಂಧಂಜನೋವೀಶಗಮನೇ, ವಿದ್ಯಾವರಾದೇವತಾ, ವಿದ್ಯಾರಾಜಾರ್ಥ
ಶಾಜ್ಞತ, ನಾಂಧನಂ, ವಿದ್ಯಾವಿಹೀನಃ ಪರ್ಯಃ || ೧ ||

ಕ್ವಾಂತಿಕ್ಯೇತ್ತವಚೇನಕಂ, ಕಿಮರಿಭಿಃಕೊಂಧೋಂಸ್ತಿಚಿಂದ್ದೀಂನಾಂ, ಜಾಂತಿಕ್ಯೇಂದನಲೀನಕಂ,
ಯದಿಸುಕ್ತದ್ವಿವೈಷಯ್ಯಃಕೆಂಫಲಂ | ಕಿಂಸಪ್ಯಾಯಾದಿಮಜಾನಾಃ, ಕಿಮುಘನೈವಿದ್ಯಾನವದ್ಯಾಯಾ,
ವ್ರೀಧಾಜೀತಾಮುಭೂತಣ್ಯೈಸ್ತಿರಾಜ್ಯೇನಕಂ || ೧ ||

ದಾಕ್ಷಿಷ್ಯಂಸ್ತಿಜನೇ, ದಯಾಬಾಜನೇ, ತಾರ್ಣಂಸದಾದುಜರನೇ, ಶ್ರೀತಿಸ್ವಾಧಿಜನೇ, ನಯೀಂ
ಸ್ಯಾಪಡನೇ, ವಿದ್ವಜ್ಞನೇಜಾವಂ | ತೌರ್ಣಂಶತ್ಪಜನೇ, ಕ್ಷಮಾಗುರುಜನೇ, ರಾಂತಾಜನೇಷ್ಟಿಸ್ತಿತಾ,
ಯೆಚ್ಯೈವಂಪುರಣಾಃ ಕಲಾಸುಕುಶಲಾಸ್ತ, ಸ್ವೇವಲಿಂಕಿತಿಃ || ೧ ||

“ಭಾತ್ಯಂತರಿ”

ಪ್ರಾಪ್ತವ್ಯಮಾಣಪದವೀಂಕೋನಾವಾಸ್ತೇತುಲೇವಲೇಪಸ್ತೇ ||

ಸಯಂಗಿರಷ್ಟುವಧಾತ್ತದಿತರಮುಚ್ಯೈತ್ತರಾಂಕುರುಣೇ || [ಭೋಃ]

ನಿಂತಿ

ಸೆಂಪ್ರೋ

ದಿನಾಂಕ ಸೂಚಿ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು

ವಂಪನಹಾಕೆವಿ ರಸ್ತೆ, ಜಾನುರಾಜಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-೧೫

ಸರಸ್ವತಿ ಭಂಡಾರ

ನಿ. ಸಂ: ೧೯ ದಿನಗಳಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಯಾರು ಪುಸ್ತಕವನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಲಾಗದು.

ಹಿಂದಿರುಗಿಸುವ ದಿನ

ಹಿಂದಿರುಗಿಸುವ ದಿನ

ಪುಸ್ತಕಸೂಚಿ

ವ. ಸಂ: T N14

ಕ. ಸಂ: 3294

ನೀಮಾಲ್ ಒಕ್ಕರೆ

ಕಿ.

ವ. ಸಂ: T N14

ಕ. ಸಂ: 3294

ಕ. ಸಾ. ವ.
ಗ್ರಂಥ ಭಂಡಾರ

Digitized by ROJA MUTHIAH RESEARCH LIBRARY

Digitized by ROJA MUTHIAH RESEARCH LIBRARY